

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 16Co/148/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1119200005
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Majerský
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1119200005.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Majerského a sudcov JUDr. Ivany Štíftovej a JUDr. Romana Bolebrucha, v spore žalobcu: V. R., nar. X.X.XXXX, Š. XX, T., zastúpeného advokátom JUDr. Miroslavom Ivanovičom, Štúrova 11, Bratislava, proti žalovanej: Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti SR, Račianska 71, Bratislava, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I č. k. 16C/1/2019-190, zo dňa 15.6.2020, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.
- II. Žalovanej proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol a žalovanej voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznal. V odôvodnení uviedol, že žalobca sa žalobou doručenou Okresnému súdu Bratislava I dňa 31.12.2018 domáhal voči žalovanému náhrady škody vo výške 31.420,36 eura s príslušenstvom a náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 50.000 eur v dôsledku nezákonného rozhodnutia, rozhodnutia o väzbe a rozhodnutia o treste.

2. Pokiaľ ide o stručný obsah napadnutého rozhodnutia (§ 393 ods. 2 C. s. p.), súd prvej inštancie po vyhodnotení vykonaného dokazovania a po právnom vyhodnotení veci dospel k záveru, že žalobe žalobcu na náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy nie je možné vyhovieť, vzhľadom k tomu, že žalovaný sa dôvodne dovolal premlčania nároku žalobcu na náhradu ním uplatnenej náhrady škody a nemajetkovej ujmy, ktorá mu mala vzniknúť v dôsledku trestného stíhania a výkonu väzby.

3. Súd prvej inštancie mal vykonaným dokazovaním za preukázané, že trestné stíhanie žalobcu ako obvineného za zločin nedovoleného ozbrojovania a obchodovanie so zbraňami podľa § 294 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4 písm. c) Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona v súbehu so zločinom nedovolené ozbrojovanie a obchodovanie so zbraňami podľa § 295 ods. 1 písm. b), ods. 3 písm. c) Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona bolo začaté uznesením vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru, úradu boja proti organizovanej kriminalite, odbor Bratislava 2, oddelenie vyšetrovania ČVS: PPZ-237/BOK-B2-2010, zo dňa 1.10.2010. Rozsudkom Okresného súdu Galanta č. k. 1T/171/2011-1554, zo dňa 21.10.2013 bol žalobca spod obžaloby pre zločin nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami formou spolupáchateľstva podľa § 20 k § 294 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4 písm. c) Trestného zákona v jednočinnom súbehu so zločinom nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami formou spolupáchateľstva podľa § 20 k § 295 ods. 1 písm. b), ods. 3 písm. c) Trestného zákona oslobodený, pretože nebolo dokázané, že skutok spáchal žalobca ako obžalovaný. Rozsudok Okresného súdu Galanta č. k. 1T/171/2011-1554, zo dňa 21.10.2013 nadobudol v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 3To/17/2014, zo dňa

1.4.2014, právoplatnosť dňa 1.4.2014. V priebehu trestného stíhania bol žalobca uznesením Okresného súdu Galanta sp. zn. 1Tp/49/2010, zo dňa 3.10.2010 podľa § 72 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. a), písm. c) Trestného poriadku vzatý do väzby. Väzba začala dňa 30.9.2010 o 13:38 hod. a z väzby bol žalobca prepustený dňa 24.4.2012.

4. Uvedené skutočnosti neboli medzi stranami sporné, žalovaný skutočnosť, že žalobca bol trestne stíhaný od 1.10.2010 a skutočnosť, že žalobca bol vo väzbe od 30.9.2010 do 24.4.2012 nespороval. Žalovaný riadne a včas vzniesol námietku premlčania nároku žalobcu na náhradu škody, keď uplynula trojročná subjektívna premlčacia lehota, ktorá plynie od momentu doručenia resp. oznámenia rozhodnutia, ktorým bolo rozhodnutie, označené ako právny titul nároku, zrušené alebo zmenené po jeho právoplatnosti. V prípade trestného stíhania takýmto zrušujúcim, resp. zmeňujúcim rozhodnutím možno rozumieť oslobodzujúci rozsudok prípadne rozhodnutie o zastavení trestného stíhania. Najneskôr právoplatnosťou takéhoto rozhodnutia v zmysle § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. začína plynúť poškodenému trojročná subjektívna premlčacia lehota, ktorá môže podľa § 19 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. spočívať najdlhšie po dobu šiestich mesiacov v dôsledku obligatórneho predbežného prerokovania nároku na náhradu škody s orgánom verejnej moci. K premlčaniu nároku na náhradu škody dochádza, ak poškodený neuplatní na súde svoj nárok najneskôr do uplynutia tejto premlčacej doby.

5. Žalovaný uviedol, že k právoplatnému oslobodeniu žalobcu spod obžaloby v trestnej veci došlo rozsudkom Okresného súdu Galanta č. k. 1T/171/2011-1554, zo dňa 21.10.2013 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 3To/17/2014, zo dňa 1.4.2014, ktoré nadobudli právoplatnosť dňom 1.4.2014. Subjektívna premlčacia lehota začala žalobcovi plynúť dňom 1.4.2014 a zahŕňajúc i šesťmesačné spočívanie tejto doby podľa § 19 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. uplynula najneskôr dňom 1.10.2017, t. j. tri roky a šesť mesiacov po právoplatnom oslobodení žalobcu spod obžaloby. Žalobca si nárok na náhradu škody uplatnil žalobou doručenu súdu až dňa 31.12.2018, teda viac ako jeden rok a dva mesiace po uplynutí premlčacej doby.

6. Žalobca vo vzťahu k vznesenej námietke premlčania nároku až na pojednávaní konanom dňa 15.6.2020 uviedol, že námietku premlčania vznesenú žalovaným považuje za námietku vznesenú v rozpore s dobrými mravmi. Poukázal na to, že žalovaný, teda Slovenská republika viackrát menil podmienky súdneho konania, keď došlo k zmene právneho predpisu vo vzťahu k vyrubeniu súdneho poplatku, nakoľko dlhé desaťročia bolo možné zaplatiť súdny poplatok v lehote na odvolanie. Zároveň došlo k používaniu elektronických správ v súdnom konaní, pričom je verejne známa skutočnosť, že elektronické schránky mali spočiatku časté výpadky. Žalobca si prvýkrát uplatnil nárok na náhradu škody dňa 21.9.2017. Súd konanie dňa 9.4.2018 zastavil pre nezaplatenie súdneho poplatku a to napriek tomu, že žalobca žiadal o odpustenie zmeškanej lehoty pre preukázateľné technické problémy na strane elektronickej schránky poukazujúc na to, že mu nebola doručená listina výzvy na zaplatenie súdneho poplatku.

7. Žalovaná žiadala, aby súd prvej inštancie vzhľadom na sudcovskú koncentráciu konania na skutočnosti uvedené žalobcom až na pojednávaní ohľadne námietky vo vzťahu k vznesenej námietke premlčania, neprihliadol. Žalobca sa k námietke premlčania vznesenej žalovanou nevyjadril včas a to i napriek tomu, že bol súdom poučený o tom, že na neskôr uplatnené prostriedky procesného útoku súd nemusí prihliadať. Žalovaná zároveň uviedla, že zastavenie konania sp. zn. 5C/31/2017 si žalobca zavinil sám svojou neopatrnosťou. Žalobcovi nič nebránilo, aby napriek údajným problémom s elektronickým doručovaním urobil akýkoľvek úkon aj listinne. Zastavenie konania ako aj nevyhovenie žiadosti o odpustenie zmeškanej lehoty je len dôsledkom žalobcovho konania. Navyiac takéto konanie nemá vplyv na plynutie premlčacej doby. Na vznesenej námietke premlčania žalovaná zotrvala, nakoľko námietka premlčania nie je v rozpore s dobrými mravmi.

8. Súd prvej inštancie objasnil, že premlčanie je definované ako uplynutie času ustanoveného v zákone na vykonanie práva, ktorý uplynul bez toho, aby sa právo bolo vykonalo, v dôsledku čoho povinný subjekt môže čeliť súdnemu uplatneniu práva námietkou premlčania. Dôvodné vznesenie námietky premlčania v civilnom konaní má za následok zánik nároku patriaceho k obsahu práva a súd nemôže oprávnenej osobe právo (nárok) priznať. Zásada hospodárnosti konania vedie k tomu, že súd prednostne posudzuje v konaní vznesenú námietku premlčania bez potreby vykonávania ďalších dôkazov na zistenie napr. výšky nároku a podobne.

9. Skonštatoval, že premlčanie nároku žalobcu je potrebné posúdiť podľa § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., podľa ktorého sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia, ktorým bolo zmenené alebo zrušené právoplatné rozhodnutie. Pre začiatok plynutia trojročnej doby stanovenej zákonom na uplatnenie práva na náhradu škody je rozhodné, kedy došlo k právoplatnému oslobodeniu žalobcu spod obžaloby. K právoplatnému oslobodeniu žalobcu spod obžaloby došlo rozsudkom Okresného súdu Galanta č. k. 1T/171/2011-1554, zo dňa 21.10.2013, ktorý nadobudol v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 3To/17/2014, zo dňa 1.4.2014, právoplatnosť dňa 1.4.2014.

10. Podľa § 19 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. premlčacia lehota neplynie počas predbežného prerokovania nároku, najdlhšie však počas šiestich mesiacov. Počítajúc dátum začatia plynutia premlčacej doby dňom 1.4.2014, premlčacia lehota v trvaní troch rokov, zahŕňajúc i šesťmesačné spočívanie lehoty, teda uplynula dňom 1.10.2017. Žaloba bola podaná na súd dňa 31.12.2018, teda zjavne po uplynutí zákonom stanovenej premlčacej doby.

11. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že žalobca si prostriedok procesného útoku, spočívajúci v tvrdení, že žalovanou vznesená námietka premlčania bola vznesená v rozpore s dobrými mravmi neuplatnil včas. K žalovanou vznesenej námietke premlčania sa vyjadril žalobca až na pojednávaní konanom dňa 15.6.2020 a to i napriek poučeniu zo strany súdu podľa § 153 v spojení s § 149 C. s. p., teda že je povinný uplatniť prostriedky procesného útoku včas, pričom tieto nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania. Žalobca nijakým spôsobom nezdôvodnil oneskorené uplatnenie ním uvedeného procesného útoku, neuviedol žiadne objektívne a ani subjektívne okolnosti, dôvody, pre ktoré nedošlo k jeho uplatneniu včas a v dôsledku ktorých by bolo možné jeho oneskorenie ospravedlniť. Žalobca ako strana sporu si nesplnil svoju povinnosť uloženú v § 153 ods. 1 C. s. p. včas, neuviedol žiadne relevantné a ospravedlniteľné dôvody pre oneskorené predloženie tohto prostriedku procesného útoku, a preto súd na omeškaný procesný úkon žalobcu neprihliadol.

12. Poukázal tiež na to, že podľa § 167 ods. 3 C. s. p. doručil žalobcovi dňa 2.8.2019 vyjadrenie žalovanej, ktorý uplatnený nárok v celom rozsahu neuznal, spolu s uznesením č. k. 16C/1/2019-135, zo dňa 26.6.2019, ktorým vyzval žalobcu na vyjadrenie k vyjadreniu žalovanej v lehote 15 dní, uvedenie ďalších skutočností, označenie dôkazov na preukázanie svojich tvrdení a pripojenie listinných dokladov, na ktoré sa odvoláva. Súd žalobcu zároveň poučil o následkoch sudcovskej koncentracii konania a následne uznesením č. k. 16C/1/2019-144 zo dňa 23.8.2019 na žiadosť žalobcu, uloženú lehotu na vyjadrenie podľa § 118 ods. 2 C. s. p. predĺžil do 30.8.2019. Žalobca sa k vyjadreniu žalovanej k žalobe nijakým spôsobom nevyjadril a to ani v stanovenej lehote či do termínu pojednávania vo veci konaného dňa 15.6.2020.

13. Súd prvej inštancie navyiac vo vzťahu k tvrdeniu žalobcu, že žalovanou vznesená námietka premlčania v danej veci je výkon práva žalovaného v rozpore s dobrými mravmi, a teda že na žalovanou vznesenú námietku premlčania nemožno v zmysle § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka prihliadať uviedol, že s týmto tvrdením žalobcu sa nestotožnil z dôvodu, že v zmysle platnej judikatúry zásadne neodporuje dobrým mravom ak niekto namieta premlčanie práva, ktoré je voči nemu uplatnené. Inštitút premlčania prispieva k istote právnych vzťahov, je zákonným inštitútom a je možné ho použiť vo vzťahu k akémukoľvek právu, ktoré sa premlčuje. Uplatnenie premlčania by sa priečilo dobrým mravom len výnimočne, a to v prípade, ak by bolo výrazom zneužitia tohto práva na úkor účastníka, ktorý márne uplynutie premlčacej doby nezavinil. Poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 176/2011, v ktorom ústavný súd skonštatoval, že vo všeobecnosti nie je vylúčené, aby vznesenie námietky premlčania žalovanou mohlo byť považované za konanie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi, pretože výkon žiadneho práva nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. O takýto prípad však môže ísť iba výnimočne. V rozpore s dobrými mravmi môže byť len taký výkon práva účastníkom v občianskom súdnom konaní, ktorý je výrazom zneužitia tohto práva na úkor druhého účastníka konania, pričom vo vzťahu k vznesenej námietke premlčania môže o takýto prípad ísť len vtedy, ak druhý účastník konania márne uplynutie premlčacej doby nezavinil a voči nemu by za tejto situácie priznanie účinkov premlčania bolo neprimerane tvrdým postihom. Pre posúdenie tejto primeranosti je potrebné vychádzať

z konkrétnych okolností prípadu, najmä vziať do úvahy charakter uplatneného práva, jeho rozsah a dôvody, pre ktoré právo nebolo uplatnené pred uplynutím premlčacej doby.

14. Všeobecné ustanovenie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka umožňuje súdu vec posúdiť, či výkon daného subjektívneho práva je v súlade s dobrými mravmi a v prípade, že tomu tak nie je, odoprieť poskytnutie právnej ochrany uplatňovanému danému právu. Posúdenie je založené na úvahe súdu, ktorá musí byť podložená konkrétnymi zisteniami, odôvodňujúcimi záver, že vo veci výkon práv a povinností, ktoré vyplývajú z príslušných právnych predpisov alebo zo záväzkového vzťahu alebo z inej obdobnej právnej skutočnosti, by bol rozpore, a to s prihliadnutím na postavenie druhej strany a so zreteľom na všetky významné konkrétne okolnosti prípadu. Citované ustanovenie § 3 ods. 1 upravuje spôsob aplikácie a interpretácie ustanovení, ktoré priamo upravujú právne vzťahy a to na základe všeobecných morálnych pravidiel a pravidiel elementárnej slušnosti.

15. V zmysle platnej judikatúry zásadne neodporuje dobrým mravom, ak niekto namieta premlčanie práva, ktoré je voči nemu uplatnené. Inštitút premlčania prispieva k istote právnych vzťahov, je zákonným inštitútom a je možné ho použiť vo vzťahu k akémukoľvek právu, ktoré sa premlčuje. Uplatnenie premlčania sa prieči dobrým mravom len výnimočne a to v prípade, ak by bolo výrazom zneužitia tohto práva na úkor účastníka, ktorý márne uplynutie premlčacej doby nezavinil. V prejednávanej veci však o takýto prípad nešlo, žalobcovi právo uplatniť si nárok na náhradu škody v dôsledku ním vytýkaného nezákonného rozhodnutia o vznesení obvinenia a výkonu väzby v zákonom stanovenej premlčacej dobe nebránila žiadna skutočnosť, okolnosť, ktorú by zavinila žalovaná, resp. ktorá by spočívala na strane žalovanej. V prejednávanej veci neboli zo strany žalobcu ani tvrdené, a teda ani preukázané žiadne relevantné okolnosti, ktoré by žalobcovi bránili uplatniť si nárok na náhradu škody a nemajetkovej ujmy riadne a včas, teda že by si bez vlastnej viny nemohol nárok na náhradu škody uplatniť počas plynutia premlčacej lehoty. Vzhľadom na uvedené, keď súd nemal v konaní preukázané a ani tvrdené, že práve v dôsledku konania orgánu štátu si žalobca nemohol uplatniť nárok na náhradu škody a nemajetkovej ujmy riadne a včas, posúdil žalovanou vznesenú námietku premlčania za dôvodnú.

16. Súd prvej inštancie mal v prejednávanej veci po zohľadnení všetkých okolností prípadu za to, že výkon práva žalovanej, ktorá vzniesla námietku premlčania, nie je výkonom práva z pohľadu § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorý by bol v rozpore s dobrými mravmi a to vzhľadom na výsledky vykonaného dokazovania. V konaní bolo nesporné, že nie v dôsledku konania žalovanej si žalobca nemohol uplatniť nárok na náhradu škody riadne a včas, keď márne uplynutie premlčacej doby nezavinila žalovaná, a teda neposúdil žalovanou vznesenú námietku premlčania ako námietku vznesenú v rozpore s dobrými mravmi, a teda na vznesenú námietku premlčania nároku žalobcu žalovanou v konaní prihliadol a nárok žalobcu ako premlčaný zamietol.

17. Mal za to, že tvrdenie žalobcu ohľadne zmeny právnych predpisov vo vzťahu k zaplateniu súdneho poplatku v inom konaní je vo vzťahu k posúdeniu žalovanou vznesenej námietky premlčania bez významu. K tvrdeniu žalobcu ohľadne už raz podanej žaloby na náhradu škody z totožných dôvodov, podanú riadne a včas uviedol, že ani iné konanie, ktoré bolo pre nezaplatenie súdneho poplatku za podanú žalobu právoplatne zastavené, nemá vplyv na skutočnosť, že žaloba v prejednávanej veci bola podaná po uplynutí premlčacej lehoty. Podľa § 112 Občianskeho zákonníka premlčacia doba neplynie, pokiaľ si veriteľ v premlčacej dobe uplatní právo na súde a zároveň v začatom konaní riadne pokračuje. Uvedené však nie je možné vzťahovať na prejednanú vec, nakoľko ide o náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. a zároveň predpokladom spočívania premlčacej doby je, že veriteľ v začatom konaní i riadne pokračuje a neuskutoční prekážky v postupe súdu a jeho skončenia rozhodnutím súdu. O riadne pokračovanie v konaní nejde ak veriteľ zaviní zastavenie konania.

18. Súd prvej inštancie na základe právnych záverov mal po vyhodnotení vykonaného dokazovania za to, že žalovaná sa dôvodne dovolala premlčania nároku uplatneného žalobcom na náhradu škody v celej uplatnenej výške, a preto žalobu v celom rozsahu ako premlčanú v zmysle § 1 ods. 1, § 3 ods. 1, ods. 2, § 4 ods. 1, § 6 ods. 1, ods. 2, ods. 3, § 7, § 8 ods. 1, § 17 ods. 1, ods. 3, ods. 4, § 19 ods. 1, ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z., § 152, § 153 ods. 1, ods. 2, ods. 3 C. s. p, § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka zamietol.

19. V priebehu konania žalobca navrhol vykonať dokazovanie výsluchom žalobcu a výsluchom svedkov manželky žalobcu a I. K. a to vo vzťahu k uplatnenému nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy a jej výšky. Súd prvej inštancie rozhodol, že navrhnuté dokazovanie žalobcom nevykoná z dôvodu,

že žalobcom navrhnuté dokazovanie považoval za nadbytočné, keď žalovanou vznesenú námietku premlčania uplatneného nároku na náhradu skutočnej škody a nemajetkovej ujmy posúdil ako dôvodnú.

20. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, ods. 2 C. s. p., teda podľa úspešnosti žalovanej v spore, keď žalovaná bola v konaní plne úspešná. Súd však žalovanej, ktorá mala v konaní úspech, voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznal, nakoľko žalovaná si výslovne náhradu trov konania neuplatnila.

21. Proti rozsudku podal odvolanie žalobca z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), písm. d), písm. e), písm. f), písm. h) C. s. p., žiadal napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a priznať žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Podstatným zhrnutím skutkových tvrdení a právnych argumentov jeho odvolania (§ 393 ods. 2 C. s. p.) bola námietka, že súd prvej inštancie nesprávne posúdil námietku premlčania, pretože na pojednávaní konanom dňa 15.6.2020 uviedol, že námietku premlčania vznesenú žalovanou považuje za námietku vznesenú v rozpore s dobrými mravmi. Poukázal na to, že prvýkrát si uplatnil nárok na náhradu škody už dňa 21.9.2017 (majúc na mysli zrejme konanie vedené na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 15C/31/2017), teda pred uplynutím premlčacej lehoty. Súd toto konanie dňa 9.4.2018 zastavil pre nezaplatenie súdneho poplatku a to napriek tomu, že žalobca žiadal o odpustenie zmeškania lehoty pre preukázateľné technické problémy na strane elektronickej schránky poukazujúc na to, že mu nebola doručená listina výzvy na zaplatenie súdneho poplatku. Žalobca ďalej v podanom odvolaní podrobne opísal priebeh zastaveného konania a poukazoval na vady tohto konania (sp. zn. 15C/31/2017). Bol názoru, že s ohľadom na vytýkané vady zastaveného konania (sp. zn. 15C/31/2017) bol nútený bez svojho zavinenia podať novú žalobu na náhradu škody, a to bezprostredne po zastavení konania, pričom mal za to, že premlčacia lehota od podania prvej žaloby teda od začatého konania dňom 21.9.2017 v súlade s § 112 Občianskeho zákonníka spočívala a spočíva po celý čas od podania žalobného návrhu dňa 21.9.2017 (plus 6 mesiacov, počas ktorých bol nárok žalobcu predbežne prerokúvaný). V nadväznosti na uvedené mal za to, že súd prvej inštancie nemal prihliadať na námietku premlčania. Vytýkal súdu prvej inštancie, že v priebehu konania navrhol vykonať dokazovanie výsluchom žalobcu a výsluchom svedkov manželky žalobcu a I. K. a to vo vzťahu k uplatnenému nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy a jej výšky, avšak súd prvej inštancie rozhodol, že navrhnuté dokazovanie žalobcom nevykoná z dôvodu, že žalobcom navrhnuté dokazovanie považoval za nadbytočné, keď žalovanou vznesenú námietku premlčania uplatneného nároku na náhradu skutočnej škody a nemajetkovej ujmy posúdil ako dôvodnú, čím mu bolo odňaté právo na prerokovanie a rozhodnutie veci nestranným súdom.

22. Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že žalobcom podané odvolanie je nedôvodné a žiadala napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Uviedla, že zo žalobcom podaného odvolania nie je zrejmé, akú konkrétnu vadu, ktorá mala mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, malo mať konanie vedené pred súdom prvej inštancie pod sp. zn. 16C/1/2019. Žalobca vo svojom odvolaní neuviedol, akým konkrétnym spôsobom malo dôjsť k naplneniu odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. d) C. s. p. Žalobca vo svojom odvolaní neuviedol ani to, akým konkrétnym spôsobom malo dôjsť v rámci konania vedeného pred súdom prvej inštancie pod sp. zn. 16C/1/2019 k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces, teda k naplneniu odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. b) C. s. p., ako ani to, ktoré skutkové zistenia súdu prvej inštancie považuje žalobca za nesprávne a prečo [naplnenie odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. f) C. s. p.]. Z uvedeného je zrejmé, že predmetom prieskumu v odvolacom konaní môžu byť iba odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. e) a písm. h) C. s. p.

23. Naplnenie odvolacieho dôvodu uvedeného v § 365 ods. 1 písm. e) C. s. p. vidí žalobca v tom, že súd prvej inštancie nevykonal ním navrhnuté dôkazy (jeho výsluch, výsluch jeho manželky a I. K.) potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností zakladajúcich opodstatnenosť žalobcom uplatneného nároku na náhradu škody. V tejto súvislosti poukázala na odsek 16.1 napadnutého rozsudku, v ktorom súd prvej inštancie jasne uviedol, že „žalobcom navrhnuté dokazovanie považoval za nadbytočné, keď žalovanou vznesenú námietku premlčania uplatneného nároku na náhradu skutočnej škody a nemajetkovej ujmy posúdil ako dôvodnú.“ Vzhľadom na zásadu hospodárnosti konania, ktorá vedie konajúci súd k tomu, aby v rámci konania prednostne posúdil dôvodnosť vznesenej námietky premlčania, pričom v prípade jej oprávnenosti takýto postup vedie k rýchlemu vydaniu rozhodnutia vo veci samej, bez potreby vykonávania ďalších dôkazov na zistenie napr. výšky bezdôvodného obohatenia a pod. (rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 1.1.2005, sp. zn. 3 Cdo 145/2004.), považuje žalovaná záver súdu

prvej inštancie o nevykonaní žalobcom navrhnutých dôkazov za vecne správny. Vykonanie žalobcom navrhovaného dokazovania by nemohlo mať za následok iné rozhodnutie vo veci, navyše by ním došlo k porušeniu Čl. 17 C. s. p.

24. Žalobca vo svojom odvolaní ďalej uvádza, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil [§ 365 ods. 1 písm. h) C. s. p.], keď námietku premlčania vznesenú žalovanou vyhodnotil ako dôvodnú, a to napriek tomu, že bola vznesená v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka), resp. že je nedôvodná vzhľadom na potrebu aplikácie § 112 Občianskeho zákonníka. Žalobca sa na jednej strane snaží navodiť dojem, že márne uplynutie premlčacej lehoty na uplatnenie jeho nároku na náhradu škody žiadnym spôsobom nezavinil, preto mal súd prvej inštancie žalovanou vznesenú námietku premlčania vyhodnotiť s ohľadom na § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka ako nedôvodnú (t. zn. že žalobca priznáva, že jeho nárok na náhradu škody je premlčaný), no na strane druhej uvádza, že ním uplatnený nárok na náhradu škody premlčaný nie je, pretože ten istý nárok si žalobca na súde prvýkrát uplatnil dňa 21.9.2017 (teda pred uplynutím premlčacej doby) a od tohto momentu premlčacia lehota v zmysle § 112 Občianskeho zákonníka spočíva. V tejto súvislosti upriamila pozornosť na body 14. až 14.4 napadnutého rozsudku, v ktorých súd prvej inštancie jasne uvádza, kedy by bolo možné žalovanou vznesenú námietku premlčania považovať za vznesenú v rozpore s dobrými mravmi (poukazujúc pri tom na závery obsiahnuté v rozhodnutí Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 176/2011) a prečo v prejednávanej veci o takýto prípad nešlo („V prejednávanej veci neboli zo strany žalobcu ani tvrdené, a teda ani preukázané žiadne relevantné okolnosti, ktoré by žalobcovi bránili uplatniť si nárok na náhradu škody a nemajetkovej ujmy riadne a včas, teda že by si bez vlastnej viny nemohol nárok na náhradu škody uplatniť počas plynutia premlčacej lehoty.“).

25. Vo vzťahu k tvrdeniu žalobcu, že ním uplatnený nárok na náhradu škody premlčaný nie je, pretože ten istý nárok si na súde prvýkrát uplatnil dňa 21.9.2017 (teda pred uplynutím premlčacej doby), pričom od tohto momentu premlčacia lehota v zmysle § 112 Občianskeho zákonníka spočíva, súd prvej inštancie v bode 14.6 uviedol, že „...iné konanie, ktoré bolo pre nezaplatenie súdneho poplatku za podanú žalobu právoplatne zastavené (konanie vedené na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 15C/31/2017 - poznámka žalovanej) nemá vplyv na skutočnosť, že žaloba v prejednávanej veci bola podaná po uplynutí premlčacej lehoty. Podľa § 112 Občianskeho zákonníka premlčacia doba neplynie, pokiaľ si veriteľ v premlčacej dobe uplatní právo na súde a zároveň v začatom konaní riadne pokračuje. Uvedené však nie je možné vzťahovať na prejednanú vec, nakoľko predpokladom spočívania premlčacej doby je, že veriteľ v začatom konaní i riadne pokračuje a neuskutoční prekážky v postupe súdu a jeho skončenia rozhodnutím súdu. O riadne pokračovanie v konaní nejde ak veriteľ zavíni zastavenie konania.“ Z vyššie uvedeného je zrejmé, že konanie vedené na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 15C/31/2017 je právoplatne skončené zastavením konania pre nezaplatenie súdneho poplatku. To, že si žalobca zastavenie predmetného konania zavínil sám, je zrejmé zo zamietnutia jeho sťažnosti proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 15C/31/2017, zo dňa 9.4.2018 o zastavení konania, ako aj jeho návrhu na odpustenie zmeškania lehoty na zaplatenie súdneho poplatku (z dôvodu nepreukázania existencie ospravedliteľného dôvodu jeho zmeškania). Zavinenie žalobcu na zastavení tohto súdneho konania je umocnené o to viac, že žalobca bol v predmetnom prípade zastúpený advokátom. Z uvedeného dôvodu nie je možné súhlasiť s argumentáciou žalobcu o spočívaní premlčacej doby podľa § 112 Občianskeho zákonníka, nakoľko žalobca v začatom konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 15C/31/2017 riadne nepokračoval; premlčacia lehota počas obdobia, kedy prebiehalo súdne konanie vedené na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 15C/31/2017, nespočívala, t. zn. že sa započítava do plynutia 3 ročnej subjektívnej premlčacej lehoty uvedenej v § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. Vzhľadom na to, že subjektívna premlčacia lehota začala žalobcovi plynúť dňom 1.4.2014 (t. j. dňom právoplatného oslobodenia žalobcu spod obžaloby rozsudkom Okresného súdu Galanta č. k. 1T/171/2011-1554, zo dňa 21.10.2013 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 3To/17/2014, zo dňa 1.4.2014), trojročná subjektívna premlčacia lehota na uplatnenie jeho nároku na náhradu škody v zmysle § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. mu po zohľadnení šesťmesačného spočívania premlčacej lehoty v zmysle § 19 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z., uplynula najneskôr dňom 1.10.2017. Keďže žalobca si svoj nárok na náhradu škody na súde uplatnil až dňa 31.12.2018, urobil tak viac ako jeden rok a dva mesiace po uplynutí premlčacej lehoty. Na základe uvedeného má žalovaná za to, že súd prvej inštancie námietku premlčania vznesenú žalovanou správne právne posúdil. Aj v prípade, ak by si osvojila tvrdenie žalobcu o aplikácii § 112 Občianskeho zákonníka na predmetný prípad (čo však jednoznačne namieťa), bol by nárok žalobcu na náhradu škody podľa § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. rovnako premlčaný.

26. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ďalej len „C. s. p.“), preskúmal napadnutý rozsudok, prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 a contrario C. s. p. a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vo výroku vecne správny (§ 387 ods. 1 C. s. p.). Rozsudok verejne vyhlásil dňa 25.1.2022 (§ 219 ods. 3 C. s. p.).

27. Pretože odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku založenom na závere súdu prvej inštancie o premlčaní nároku žalobcu na náhradu škody a na závere, že iné konanie, ktoré bolo zastavené pre nezaplatenie súdneho poplatku nemá žiaden vplyv na skutočnosť, že žaloba bola podaná po uplynutí premlčacej lehoty, konštatuje správnosť jeho dôvodov (§ 387 ods. 2 C. s. p.) a v podrobnostiach poukazuje na vyčerpávajúce skutkové a právne zdôvodnenie rozhodnutia, v ktorom sa súd prvej inštancie zoširoka vysporiadal so všetkými aspektmi predmetnej žaloby o náhradu škody.

28. A pretože žalobca v podanom odvolaní neuviedol žiadne relevantné skutočnosti, s ktorými by sa nevyrovnal už súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, odvolaciemu súdu sa javí úloha vysporiadať sa s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní (§ 387 ods. 3 C. s. p.) ako kontraproduktívna a neúčelná, keďže žalobcom prezentované „podstatné tvrdenia“ v odvolaní boli vo všetkých súvislostiach zodpovedané v dôkladnej a presvedčivej argumentácii súdu prvej inštancie.

29. Posúdenie veci odvolacím súdom sa tak odráža v jasnom a zrozumiteľnom zodpovedaní všetkých právnych a skutkovo relevantných otázok v odôvodnení napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie. Na uvedenom základe neboli, z povahy veci právne irelevantné odvolacie námietky žalobcu, spôsobilé privodiť zmenu napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie.

30. Na doplnenie dôvodov napadnutého rozsudku odvolací súd predovšetkým uvádza, že žalobca na preukázanie svojich tvrdení, že rovnaký nárok na náhradu škody voči žalovanej po prvýkrát uplatnil už žalobou podanou na Okresnom súde Bratislava I dňa 21.9.2017 v konaní vedenom pod sp. zn. 15C/31/2017, t. j. pred uplynutím premlčacej lehoty ničím nepreukázal. Rovnako ničím nepreukázal ani ním tvrdené skutočnosti, z ktorých by mal súd prvej inštancie vyvodiť, že zastavenie konania nezavinil žalobca.

31. Pokiaľ ide o listinné dôkazy predložené žalobcom v odvolacom konaní, odvolací súd uvádza, že tieto nielenže neposkytujú žiaden podklad k preukázaniu žalobcom tvrdených skutočností, ale v danom prípade ide o uplatnenie novôt v odvolacom konaní. Právo na uvedenie prípadných novôt je podmienené tým, že odvolateľ prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené na súde prvej inštancie, nemohol uplatniť na súde prvej inštancie bez svojej viny. Ak tento predpoklad úspešne nesplní, na novoty odvolací súd nemôže prihliadnuť; na diskvalifikáciu novoty postačí opomenutie jej neskoršieho uvedenia a zavinenie z nedbanlivosti.

32. Pretože žalobcovi nič nebránilo uplatniť ním uvádzané skutočnosti a dôkazy už v konaní pred súdom prvej inštancie, odvolací súd s ohľadom na tzv. neúplný apelačný systém vyjadrený v § 366 C. s. p., neprihliadol na ním priložené dôkazy k odvolaniu (naviac pre toto konanie úplne irelevantné, keďže žalobca sa nimi snaží preukázať vady iného konania), pretože dokazovanie je možné doplniť iba za podmienok uvedených v § 366 (§ 384 ods. 3 C. s. p.) a v zmysle § 366 písm. d) C. s. p. prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany (vrátane návrhov na vykonanie dôkazov), ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie možno v odvolaní použiť len vtedy, ak ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie. Žalobca v podanom odvolaní nekonkretizoval dôvod uplatnenia novoty v odvolacom konaní podľa § 366 C. s. p. a tiež neuviedol žiadne skutočnosti, pre ktoré tieto listinné dôkazy a prostriedky procesného útoku nemohol použiť v doterajšom priebehu konania bez svojej viny. Odvolací súd tak na uvádzanie nových skutočností a predkladanie nových dôkazov neprihliadol.

33. Nad rámec vyššie uvedeného odvolací súd uvádza, že podľa § 112 Občianskeho zákonníka, ak veriteľ v premlčacej dobe uplatní právo na súde alebo u iného príslušného orgánu a v začatom konaní riadne pokračuje, premlčacia doba od tohto uplatnenia po dobu konania neplynie. To platí aj o práve, ktoré bolo právoplatne priznané a pre ktoré bol na súde alebo u iného príslušného orgánu

navrhnutý výkon rozhodnutia. Predpokladom spočívania premlčacej doby je, aby oprávnený (veriteľ) riadne pokračoval v začatom konaní. O riadnom pokračovaní v konaní možno hovoriť len vtedy, ak sa konanie riadne skončí buď právoplatným meritórnym rozhodnutím alebo právoplatne schváleným súdnym zmiernom. Ak však veriteľ v začatom konaní na súde alebo inom príslušnom orgáne riadne nepokračuje, premlčacia doba sa skončí bez ohľadu na to, že právo už bolo uplatnené (premlčacia doba plynie aj počas konania). V konaní riadne nepokračuje ten účastník, ktorý napríklad zoberie podanú žalobu späť, nepodá návrh na pokračovanie prerušeného konania, neopraví alebo nedoplní podanie a pod. Riadne v konaní nepokračuje ani ten účastník, ktorý si nesplní svoju poplatkovú povinnosť a napriek poučeniu o následkoch nezaplattenia poplatku nezaplatí poplatok za žalobu, v dôsledku čoho súd konanie zastaví (§ 10 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb.).

34. Zároveň platí, že za riadne pokračovanie v konaní možno považovať len také konanie, v ktorom sa po skončení iného konania riadne pokračuje v primeranej lehote podaním návrhu (žaloby) na uspokojenie rovnakého nároku. Dĺžka doby vo vzťahu k riadnemu pokračovaniu v konaní nie je stanovená, preto je posúdenie toho, či je v konaní pokračované v primeranej lehote závislé od konkrétnych okolností prípadu. Od nich totižto závisí, či beh premlčacej lehoty naďalej pokračuje odo dňa právoplatnosti rozhodnutia v predchádzajúcom konaní alebo či jej beh bude naďalej prerušený. Určitá benevolencia pri posudzovaní trvania prerušenia behu premlčacej lehoty podľa § 112 Občianskeho zákonníka odpadá, ak predchádzajúce konanie bolo začaté žalobou, ktorou sa poškodený už domáhal obdobných nárokov voči tomu istému žalovanému; niekoľkomesačné omeškanie s podaním novej žaloby, najmä ak je žalobca zastúpený advokátom, nemôže odôvodniť záver, že poškodený v konaní riadne pokračuje.

35. Inak povedané, ak žalobca tvrdil, že žalobou podanou na súde dňa 21.9.2017 sa domáhal voči žalovanej rovnakého nároku a toto konanie bolo zastavené dňa 9.4.2018 pre nezaplattenie súdneho poplatku z dôvodov, ktoré (podľa vlastného názoru) nezavinil, už len samotná skutočnosť, že tú istú žalobu podal až s niekoľkomesačným oneskorením (dňa 31.12.2018) odôvodňuje prijatie záveru, že v začatom konaní riadne nepokračoval, pretože žalobu nepodal v primeranej lehote po skončení onoho zastaveného konania (sp. zn. 15C/31/2017).

36. K námietke žalobcu, že súd prvej inštancie nevykonal ním navrhnuté dôkazy (jeho výsluch, výsluch jeho manželky a I. K.), odvolací súd pripomína, že súdna prax je jednotná v názore, že k procesným právam strany sporu nepatrí, aby bol súdom vykonaný každý ňou navrhnutý dôkaz alebo dôkaz, o ktorom sa procesná strana subjektívne domnieva, že by mal byť súdom vykonaný. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje i právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 52/03). Odvolací súd je názoru, že v danej veci súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre posúdenie rozhodujúcich skutočností a v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, prečo nevykonal žalobcom navrhované dôkazy. Súd prvej inštancie jasne a zrozumiteľne uviedol, že dôkazy navrhnuté žalobcom nevykonal, nakoľko tieto považoval za nadbytočné, keď žalovanou vznesenú námietku premlčania uplatneného nároku posúdil ako dôvodnú. Vzhľadom na správnosť napadnutého rozhodnutia odvolací súd v súlade so súdom prvej inštancie konštatuje, že vykonanie navrhovaných dôkazov by bolo nadbytočné a z hľadiska zistenia a posúdenia rozhodujúcich skutočností aj nepotrebné a nevhodné. Ak sa totižto strana v konaní úspešne dovolá premlčania, nemôže súd premlčané právo priznať a žalobu v takomto prípade zamietne bez toho, aby sa zaoberal samotným meritom veci.

37. A keďže žalobca v podanom odvolaní neuviedol žiadne ďalšie relevantné skutočnosti, ktorými by preukázal nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, odvolací súd ostatné tvrdenia uvádzané v odvolaní nepovažoval za podstatné, t. j. také, ktoré by svojou relevanciou aj v prípade preukázania boli spôsobilé privodiť zmenu napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie; ďalšie odvolacie námietky žalovanej preto odvolací súd vyhodnotil v ich súhrne ako právne irelevantné a také, ktoré z povahy veci nie sú spôsobilé privodiť zmenu napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie.

38. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p. a § 262 ods. 1 C. s. p. tak, že žalovanej, ktorá mala v odvolacom konaní plný úspech a ktorej by inak patrila náhrada trov odvolacieho konania, nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko jej žiadne preukázané trovy odvolacieho konania nevznikli (viď R 72/2018).

39. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).